

Дело C-161/06

Skoma-Lux sro

срещу

Celní ředitelství Olomouc

(Преюдициално запитване, отправено от Krajský soud v Ostravě)

„Акт относно условията за присъединяване към Европейския съюз —
Член 58 — Общностна правна уредба — Липса на превод на езика на дадена
държава-членка — Противопоставимост“

Резюме на решението

1. *Присъединяване на нови държави-членки към Общностите — Акт за присъединяване от 2003 г. — Общностна правна уредба, непубликувана в Официален вестник на езика на нова държава-членка, който е официален език на Европейския съюз — Непротивопоставимост на частноправни субекти*
(член 58 от Акта за присъединяване от 2003 г.)
2. *Преюдициални въпроси — Компетентност на Съда*
(член 234 ЕО и член 254, параграф 2, първо изречение ЕО; членове 2 и 58 от Акта за присъединяване от 2003 г.; членове 4 и 5 от Регламент № 1 на Съвета)
3. *Преюдициални въпроси — Тълкуване — Действие във времето на тълкувателните съдебни решения*
(членове 231 ЕО и член 234 ЕО)
1. Член 58 от Акта относно условията за присъединяването към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз не допуска задълженията, предвидени в общностна правна уредба, която не е публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* на езика на дадена нова държава-членка въпреки, че е един от официалните езици на Европейския съюз, да могат да се налагат на частноправни субекти в нея, макар лицата да са могли да се запознаят с тази правна уредба по друг начин.

Всъщност повелята за правна сигурност изисква общностната правна уредба да позволява на заинтересованите лица да се запознаят с точния

обхват на задълженията, които тя им налага, което може да се гарантира единствено чрез редовно публикуване на посочената правна уредба на официалния език на адресата. Освен това би било в противоречие с принципа на равно третиране да се прилагат по един и същ начин наложените с общностната правна уредба задължения в старите държави-членки, където частноправните субекти имат възможност да се запознаят със съдържанието на посочените задължения в *Официален вестник на Европейския съюз* на езика на държавата им, и в присъединяващите се държави-членки, където запознаването е невъзможно поради късно публикуване. Зачитането на тези основни принципи не противоречи на принципа на ефективност на общностното право, при положение че последният не може да се отнася до норми, които все още не са противопоставими на частноправните субекти. Схващането, което се изразява в приемането на противопоставимост на акт, който не е редовно публикуван, с цел съблюдаване на принципа на ефективност, би било *contra legem* и би довело до това частноправните субекти в съответната държава-членка да понесат отрицателните последици от неспазване от страна на общностната администрация на задължението ѝ да предостави на тяхно разположение към датата на присъединяване съвкупността от достиженията на правото на ЕС на всички негови официални езици.

Освен това обстоятелството, че става дума за оператор в областта на международната търговия, който по необходимост е запознат със съдържанието на митническите задължения, не е достатъчно за осигуряване на противопоставима спрямо частноправен субект общностна правна уредба, която не е редовно публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*.

В този ред на мисли макар общностното законодателство да е достъпно по Интернет и макар частноправните субекти все по-често да се запознават с него по този начин, предвид пълната липса на общностна правна уредба в това отношение подобно предоставяне на разположение на законодателството не е равнозначно на надлежна публикация в *Официален вестник на Европейския съюз*. Освен това макар различни държави-членки да възприемат електронното публикуване като действително по форма, то е предмет на уредба в законови и подзаконови актове, които го организират точно и изчерпателно определят случаите, в които подобна публикация е действителна. С оглед на настоящото състояние на общностното право обаче Съдът не може да приеме, че тази форма на предоставяне на разположение на общностното законодателство е достатъчна, за да се гарантира неговата противопоставимост. Поради това единственият текст на общностен регламент, който е автентичен при настоящото състояние на общностното право, е публикуваният в *Официален вестник на Европейския съюз*, поради което електронна версия, предхождаща тази публикация, не може да бъде противопоставена на частноправните субекти, дори впоследствие да се окаже, че съвпада с публикуваната версия.

(вж. точки 38—42, 45, 46 и 48—51; точка 1 от диспозитива)

2. Когато Съдът установява непротивопоставимостта на регламент, непубликуван на езика на дадена държава-членка, спрямо частноправни субекти в нея, той тълкува общностното право по смисъла на член 234 ЕО.

Всъщност разпоредбите на член 254, параграф 2, първо изречение ЕО и на членове 2 и 58 от Акта относно условията за присъединяването към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз, както и членове 4 и 5 от Регламент № 1 относно определянето на езиковия режим на Европейската икономическа общност не обуславят действителността на редовно публикуван, приложим в държавите-членки регламент. Освен това обстоятелството, че този регламент не е противопоставим на частноправните субекти в държавата-членка, на езика на която не е публикуван, не оказва никакво влияние върху факта, че като част от достиженията на правото на ЕС той обвързва с разпоредбите си разглежданата държава-членка от датата на присъединяване. Систематичното тълкуване на посочените разпоредби има за цел и последица да забави противопоставимостта на задълженията, наложени по силата на общостен регламент на частноправните субекти в държава-членка, до момента, когато последните могат да се запознаят с него официално и без всякакво двусмислие.

(вж. точки 57—61 и точка 2 от диспозитива)

3. В рамките на производство по преюдициално запитване, което се отнася до тълкуването на разпоредба от общностното право, на Съда по изключение, въз основа на общия принцип на правната сигурност, присъщ на общостния правен ред, може да се наложи да ограничи възможността всяко заинтересовано лице да се позовава на разтълкувана от него разпоредба, за да постави под въпрос добросъвестно установени правоотношения. Ако не става въпрос обаче за ограничаване на действието във времето на решение на Съда във връзка с тълкуването на разпоредба от общностното право, а за ограничаване на действието на съдебно решение, в което е установена самата непротивопоставимост на територията на дадена държава-членка на общостен акт, който не е публикуван на езика на тази държава, съгласно общностното право съответната държава не е длъжна да оспорва постановените на основата на такива правила административни и съдебни актове, когато съгласно приложимите национални разпоредби те са станали окончателни.

На основание на изрична разпоредба от Договора за ЕО, а именно член 231 ЕО, дори когато даден противоположен акт е отменен и се счита, че никога не е съществувал, Съдът може да приеме с решението си, че някои от неговите правни последици ще породят действие. Същите изисквания за правна сигурност се отнасят и за националните решения за прилагането на разпоредби от общностното право, които не са

придобили противопоставимост на територията на определени държави-членки, тъй като не са надлежно публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* на официалния език на съответните държави, с изключение на онези от тях, които към датата на съдебното решение са предмет на обжалване по административен или съдебен ред.

Съгласно общностното право положението би било различно само в изключителни случаи, когато са взети административни мерки или са постановени съдебни решения, по-специално с репресивен характер, които биха накърнили основни права, което следва да бъде установено в очертаните граници от компетентните национални органи.

(вж. точки 67—73)

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

11 декември 2007 година(*)

„Акт относно условията за присъединяване към Европейския съюз —
Член 58 — Общностна правна уредба — Липса на превод на езика на дадена държава-членка — Противопоставимост“

По дело C-161/06

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Krajský soud v Ostravě (Чешка република) с акт от 10 март 2006 г., постъпил в Съда на 24 март 2006 г., в рамките на производство по дело

Skoma-Lux sro

срещу

Celní ředitelství Olomouc,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н P. Jann, г-н C. W. A. Timmermans, г-н A. Rosas, г-н K. Lenaerts, г-н A. Tizzano, председатели на състави, г-н R. Schintgen, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н K. Schiemanн, г-жа P. Lindh, г-н J.-C. Bonichot (докладчик), г-н T. von Danwitz и г-н Ал. Арабаджиев, съдии,

генерален адвокат: г-жа J. Kokott,

секретар: г-н J. Swedenborg, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 26 юни 2007 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Skoma-Lux sro, от г-н P. Ritter, advokát,
- за чешкото правителство, от г-н T. Vošek, в качеството на представител,
- за естонското правителство, от г-н L. Uibo, в качеството на представител,
- за латвийското правителство, от г-жа K. Bārdiņa и г-жа R. Kaškina, в качеството на представители,
- за полското правителство, от г-жа E. Ośniecka-Tamecka, г-жа M. Карко и г-жа M. Kamejsza, в качеството на представители,
- за словашкото правителство, от г-н J. Čorba, в качеството на представител,
- за шведското правителство, от г-н A. Kruse и г-жа A. Falk, в качеството на представители,
- за Комисията на Европейските общности, от г-жа J. Hottiaux и г-жа M. Šimerdová, както и от г-н P. Aalto, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 18 септември 2007 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 58 от Акта относно условията за присъединяването към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз (ОВ L 236, 2003 г., стр. 33, наричан по-нататък „Акт относно условията за присъединяване“), по силата на който считано от 1 май 2004 г. Чешката република става държава — членка на Европейския съюз.
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между дружество Skoma-Lux sro (наричано по-нататък „Skoma-Lux“) и Celní ředitelství Olomouc (Регионална митническа дирекция Olomouc, наричана по-нататък „регионална митническа

дирекция“) по повод на наложена на Skoma-Lux глоба за митнически нарушения, извършени от него през периода от март до май 2004 г., поради това че регионалната митническа дирекция не можела да му противопостави общностна правна уредба, която все още не била публикувана на чешки език в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Правна уредба

Общностна правна уредба

Акт относно условията за присъединяване

- 3 Актът относно условията за присъединяване е неразделна част от Договора между Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална република Германия, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Ирландия, Италианската република, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия, Република Австрия, Португалската република, Република Финландия, Кралство Швеция, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (държави — членки на Европейския съюз) и Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република за присъединяване към Европейския съюз (ОВ L 236, 2003 г., стр. 17) и определя условията за приемане, както и наложените от него промени в учредителните договори на Европейския съюз.

- 4 Съгласно член 2 от Акта относно условията за присъединяване:

„От датата на присъединяване разпоредбите на Учредителните договори и актовете, приети от институциите и от Европейската централна банка преди присъединяването, са задължителни за новите държави-членки и се прилагат в тези държави при условията, предвидени в посочените договори и в настоящия акт.“

- 5 Член 58 от този акт гласи:

„Текстовете на актовете на институциите и на Европейската централна банка, приети преди присъединяването от Съвета, Комисията или Европейската централна банка и изготвени на чешки, естонски, латвийски, литовски, малтийски, полски, словашки, словенски и унгарски език от датата на присъединяването са автентични при същите условия като текстовете, изготвени на настоящите единадесет езици. Те се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*, ако текстовете на настоящите езици също са били публикувани по този начин.“

Регламент № 1

- 6 Съгласно член 1 от Регламент № 1 на Съвета от 15 април 1958 година относно определянето на езиковия режим на Европейската икономическа общност (ОВ 17, 1958 г., стр. 385/58; Специално издание на български език,

2007 г., глава 1, том 1, стр. 3), изменен с Акта относно условията за присъединяване, официалните езици на Европейския съюз са:

„испански, чешки, датски, немски, естонски, гръцки, английски, френски, италиански, латвийски, литовски, унгарски, малтийски, нидерландски, полски, португалски, словашки, словенски, фински и шведски“.

7 Член 4 от регламента разпорежда:

„Регламентите и другите общи текстове с всеобщо приложение се изготвят на двадесетте официални езика“.

8 Член 5 от регламента предвижда:

„Официален вестник на Европейския съюз се издава на двадесетте официални езика“.

9 Съгласно член 8 от същия регламент:

„Когато в държава-членка има няколко официални езика, по молба на заинтересуваната държава ще се използва езикът, определен съгласно общите правила, произтичащи от законодателството на тази държава.“

10 Съгласно член 199 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 253, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3):

„Без да се изключва възможното прилагане на наказателни разпоредби, подаването в митническото учреждение на декларация, подписана от декларатора или неговия представител, го прави отговорен по действащите разпоредби за:

- верността на сведенията, дадени в декларацията,
- автентичността на приложените документи

и

- спазването на всички задължения, свързани с пропускането на съответните стоки в съответния митнически режим“.

Национална правна уредба

11 Член 293, параграф 1, буква d) от Закон № 13/1993 (наричан по-нататък „Закон за митниците“) гласи:

„Който уреди поставянето на стоки под митнически режим въз основа на неистински, променени или преправени документи или въз основа на неточни или фалшиви данни, извършва нарушение на митническите разпоредби.“

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 12 Skoma-Lux осъществява внос и търговия с вино. На 30 септември 2004 г. митническото учреждение в Olomouc му налага глоба за многократно нарушение на митническите разпоредби, извършено на 11, 22 и 23 март, на 6 и 15 април и на 18 и 20 май 2004 г. Тъй като с решение от 10 януари 2005 г. регионалната митническа дирекция потвърждава глобата, на 16 март 2005 г. Skoma-Lux подава жалба до Krajský soud v Ostravě (окръжен съд), с която иска неговата отмяна.
- 13 Твърди се, че Skoma-Lux е извършило митническо нарушение, като е представило неточни данни относно тарифната класификация на червено вино „Kagor VK“. Регионалната митническа дирекция смята не само че дружеството е нарушило определени разпоредби на чешкия Закон за митниците в редакцията му, която е в сила преди присъединяването на Чешката Република към Европейския съюз, а и че е извършило митническо нарушение по смисъла на член 293, параграф 1, буква d) от този закон, като не е изпълнило разпоредбите на член 199, параграф 1 от Регламент № 2454/93.
- 14 В подкрепа на жалбата си за отмяна Skoma-Lux изтъква отчасти неприложимостта на общностния регламент спрямо нарушенията, които се твърди, че е извършило, включително след присъединяването на Чешката република към Европейския съюз, тъй като липсвала публикация на чешки език на общностноправните разпоредби, които митническите органи са прилагали на датите на извършване на спорните деяния.
- 15 Регионалната митническа дирекция изтъква, че в електронен вид чешкото министерство на финансите е публикувало текста на съответните митнически разпоредби на чешки език, с чието съдържание Skoma-Lux е могло да се запознае чрез митническите служби, и накрая, че поради дългогодишната си дейност в областта на международната търговия, дружеството познавало съответните разпоредби на общностното право.
- 16 При тези условия Krajský soud v Ostravě решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
 - 1) Трябва ли член 58 от Акта относно условията за присъединяване, по силата на който считано от 1 май 2004 г. Чешката република става държава — членка на Европейския съюз, да се тълкува в смисъл, че дадена държава-членка може да прилага спрямо частноправни субекти регламент, който към момента на прилагането му не е редовно публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* на езика на съответната държава-членка?
 - 2) При отрицателен отговор на първия въпрос неприложимостта на разглеждания регламент спрямо частноправните субекти отнася ли се до

тълкуването или пък до действителността на общностното право по смисъла на член 234 ЕО?

3) При положение че Съдът стигне до извода, че преюдициалният въпрос се отнася до действителността на общностен акт по смисъла на Решение от 22 октомври 1987 г. по дело Foto-Frost (314/85, Recueil, стр. 4199), недействителен ли е Регламент № 2454/93 по отношение на жалбоподателя в рамките на спора с чешките митнически органи поради липсата на редовна публикация в *Официален вестник на Европейския съюз* съгласно член 58 от Акта относно условията за присъединяване?

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 17 С първия преюдициален въпрос преpraщaщата юрисдикция иска от Съда да установи дали член 58 от Акта за присъединяване към Европейския съюз допуска на частноправни субекти в дадена държава-членка да бъдат противопоставяни разпоредбите на общностен регламент, който не е публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* на нейния език, при положение че същият е един от официалните езици на Европейския съюз.
- 18 Преpraщaщата юрисдикция констатира, че в Решение от 15 май 1986 г. по дело Oryzomyli Kavallas и др. (160/84, Recueil, стр. 1633, точки 11—21) Съдът е разгледал въпроса дали непубликуването на общностен акт в *Официален вестник на Европейския съюз* е основание за непротивопоставимостта на разглежданата правна уредба спрямо частноправни субекти. В решението си Съдът е отчел невъзможността на съответните частноправни субекти да се запознаят с правната уредба, която им е противопоставена.
- 19 Що се отнася до главното производство, преpraщaщата юрисдикция смята, че по-голяма част от заинтересуваните лица се запознават със съдържанието на правните норми в електронен вид и следователно липсата на публикация на общностна правна уредба в *Официален вестник на Европейския съюз* не ограничава достъпа до последната. Всъщност Европейският съюз публикува в Интернет неокончателни или неокончателно редактирани текстове на съответния език и е съвсем обичайно общностното право да се издирва в бази данни като тази на Междунституционална служба за онлайн преглед на правото на Европейския съюз (EUR-Lex).
- 20 При тези обстоятелства би могло с известно основание да се допусне приложимостта на общностна правна уредба, непубликувана на разглеждания език, да се определя във всеки отделен случай, след като се изследва възможността за даден частноправен субект действително да се е запознал със съдържанието на разглеждания документ. В случай като този по главното производство дружеството жалбоподател нямало как да не бъде информирано, тъй като развивало дейност в международна среда и задължението за точно деклариране на внасяните стоки представлявало митническо правило, известно във всички държави-членки.

- 21 Въпреки това препращащата юрисдикция приема, че принципите на правна сигурност и на равнопоставеност на гражданите се гарантират именно чрез формалното изискване за редовно публикуване на правната уредба на официалния език на адресата (вж. Решение от 1 октомври 1998 г. по дело Обединеното кралство/Комисия, C-209/96, Recueil, стр. I-5655, точка 35 и Решение от 20 май 2003 г. по дело Consorzio del Prosciutto di Parma и Salumificio S. Rita, C-108/01, Recueil, стр. I-5121, точка 89). Едновременното съществуване на няколко неофициални превода, които съдържат различия, щяло да увеличи правната несигурност.

Становища, представени пред Съда

- 22 Skoma-Lux смята, че не е възможно да му бъде противопоставен Регламент № 2454/93, поради това че последният не бил преведен на чешки език. Освен това дружеството оспорва твърдението, че е следвало да знае за наличието на тази правна уредба предвид неговата дейност в областта на международната търговия.
- 23 Skoma-Lux поддържа, че преди общностната правна уредба да бъде преведена на чешки език, то не е могло да бъде точно осведомено относно приложимото право, тъй като, що се отнася до класирането на виното, предмет на спора по главното производство, чешкият Закон за митниците се различавал от Митническия кодекс на общността. В тази връзка дружеството изтъква, че по негово искане предвиденото с Регламент № 2454/93 ново класиране било въведено по време на срещи с Комисията и следователно не можело да бъде упреквано, че самоволно не се е съобразило с тази правна уредба.
- 24 Чешкото, латвийското и шведското правителство смятат, че по силата на разпоредбите на член 254 ЕО във връзка с член 2 и член 58 от Акта относно условията за присъединяване едно от условията за противопоставимост на общностното право спрямо частноправни субекти в съответната държава-членка е наличието на редовна публикация в *Официален вестник на Европейския съюз* на езика на тази държава.
- 25 Те изтъкват по-специално зачитането на принципите на забрана на дискриминация въз основа на гражданство, на равнопоставеност и на правна сигурност.
- 26 Тези правителства считат освен това, че преводите в електронен вид, които предхождат публикуването в електронен вид на *Официален вестник на Европейския съюз*, не се отличават с достатъчна правна сигурност.
- 27 Според естонското правителство от член 254 ЕО произтича, че публикуването на вторичното общностно право в *Официален вестник на Европейския съюз* на официалните езици на новите държави-членки към момента на присъединяването им към Европейския съюз съставлява задължение на последния и липсата на такава публикация представлява нарушение на това задължение.

- 28 Въпреки това, тъй като принципът на правна сигурност само изисква гражданите на дадена държава-членка да могат да се запознаят с точния обхват на възложените им с определена правна уредба задължения, би следвало да се отчита възможността за запознаване със съдържанието на правните актове по Интернет. Това се отнасяло за лицата, които ползват Интернет и които са в течение на внесените в правния ред изменения във връзка с присъединяването на тяхната държава към Европейския съюз. Към посочената категория „осведомени граждани“ принадлежали тези, които в рамките на своята професионална дейност, също като Skoma-Lux, ежедневно работят с общностното право.
- 29 Вследствие на подобен анализ според полското правителство частноправен субект в дадена държава-членка би могъл да избегне отрицателните последици от прилагането на разпоредбите на правен акт, който не е бил официално публикуван на националния език, единствено ако се установи, че съдържанието на този акт му е станало известно по друг начин.
- 30 Според Комисията разпоредбите на регламент, който към момента на прилагане от органите на дадена държава-членка не е публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* на официалния език на съответната държава, не могат да бъдат противопоставени на частноправни субекти.
- 31 Все пак тя предлага да се отчита възможността за запознаване с текста на друг език или по електронен път. Комисията напомня също, че в рамките на спора по главното производство разглежданият митнически регламент е публикуван на уебсайта на EUR-Lex на чешки език на 23 ноември 2003 г., а по-късно, на 30 април 2004 г., той е отпечатан и изложен в помещенията на Службата за официални публикации на Европейските общности (ОРОСЕ). Накрая, на 27 август 2004 г. регламентът е публикуван с идентично съдържание в Специално издание на *Официален вестник на Европейския съюз*.

Отговор на Съда

- 32 Съгласно член 2 от Акта относно условията за присъединяване приетите от институциите актове преди присъединяването обвързват и намират приложение в новите държави-членки от датата на присъединяването. Тяхната противопоставимост спрямо физически и юридически лица от тези държави обаче е подчинена на общите условия за прилагане на общностното право в държавите-членки, както са предвидени с първоначалните договори, а за новите държави-членки — със самия акт за присъединяване.
- 33 От текста на разпоредбите на член 254, параграф 2 ЕО следва, че даден регламент може да произведе правно действие само ако е публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- 34 Освен това от член 58 от Акта относно условията за присъединяване, както и от членове 4, 5 и 8 от Регламент № 1 следва, че по отношение на държава-членка, чийто език е един от официалните на Европейския съюз, за редовно

публикуване на общностен регламент трябва да се счита публикуването на този акт на съответния език в *Официален вестник на Европейския съюз*.

- 35 Следователно съгласно член 2 от Акта относно условията за присъединяване тези са условията, при които разпоредбите на първоначалните договори и на приетите от институциите и от Европейската централна банка преди присъединяването актове трябва да бъдат прилагани в новите държави-членки.
- 36 Подобно тълкуване не само черпи своята легитимност от буквалния текст на договорите, но и е единственото съвместимо с принципите на правна сигурност и на недопускане на дискриминация.
- 37 Всъщност от точка 15 от Решение от 25 януари 1979 г. по дело *Racke* (98/78, *Recueil*, стр. 69) следва, че акт на общностна институция като разглеждания в главното производство регламент не може бъде противопоставен на физически или юридически лица в дадена държава-членка, преди те да са имали възможност да се запознаят с него чрез редовно публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- 38 Съдът приема, че повелята за правна сигурност изисква общностната правна уредба да позволява на заинтересованите лица да се запознаят с точния обхват на задълженията, които тя им налага, което може да се гарантира единствено чрез редовно публикуване на посочената правна уредба на официалния език на адресата (вж. също в този смисъл Решение от 26 ноември 1998 г. по дело *Covita*, C-370/96, *Recueil*, стр. I-7711, точка 27, Решение от 8 ноември 2001 г. по дело *Silos*, C-228/99, *Recueil*, стр. I-8401, точка 15 и Решение по дело *Consorzio del Prosciutto di Parma и Salumificio S. Rita*, посочено по-горе, точка 95).
- 39 Освен това би било в противоречие с принципа за равно третиране да се прилагат по един и същ начин наложените с общностната правна уредба задължения в старите държави-членки, където частноправните субекти имат възможност да се запознаят със съдържанието на посочените задължения в *Официален вестник на Европейския съюз* на езика на държавата им, и в присъединяващите се държави-членки, където запознаването е невъзможно поради късно публикуване.
- 40 Зачитането на тези основни принципи не противоречи на принципа за ефективност на общностното право, при положение че последният не може да се отнася до норми, които все още не са противопоставими на частноправните субекти.
- 41 Макар необходимите мерки, които присъединяващите се държави-членки взимат, за да гарантират ефективността на общностното право в своя вътрешен ред, да изглеждат в съответствие с установения в член 10 ЕС принцип на лоялното сътрудничество, би било *contra legem* — като се има предвид предходния анализ — да се изисква от тях да налагат на частноправните субекти задължения, формулирани в текстове с общо

действие, които не са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* на техния официален език.

- 42 Схващането, което се изразява в приемането на подобна противопоставимост на акт, който не е редовно публикуван, с цел съблюдаване на принципа на ефективност, би довело до това частноправните субекти в съответната държава-членка да понесат отрицателните последици от неспазване от страна на общностната администрация на задължението ѝ да предостави на тяхно разположение към датата на присъединяване съвкупността от достиженията на правото на ЕС на всички негови официални езици (вж. в този смисъл Решение по дело *Racke*, посочено по-горе, точка 16).
- 43 Вярно е, че в някои от представените пред Съда становища се изтъква, че в точки 11—21 от Решение по дело *Oryzomyli Kavallas* и др., посочено по-горе, той е разгледал въпроса дали недостатъчното публикуване на общностното право в *Официален вестник на Европейския съюз* винаги следва да се счита като основание за непротивопоставимост на разглежданата правна уредба спрямо частноправните субекти.
- 44 Посоченото решение обаче трябва да се схваща съобразно конкретните обстоятелства и във връзка с въпроса, поставен на Съда. Последният е разгледал единствено невъзможността едно гръцко дружество да се запознае със съдържанието на общностна правна уредба към момента на присъединяване на Република Гърция към Европейските общности. Сам по себе си въпросът относно редовното публикуване на тази уредба не е бил поставен. Съдът само е изследвал дали към момента на присъединяване на Република Гърция гръцко дружество, което от гледна точка на общностните правила не е подало редовни заявления за намаляване на размера на митни сборове пред гръцките органи, е можело все пак да получи такова намаление, като се има предвид трудността за него, както и за гръцката администрация, да се запознаят със съдържанието на правната уредба и да прилагат безпогрешно новите норми.
- 45 Препращащата юрисдикция, някои държави-членки, представили становища, както и Комисията изтъкват, че по главното производство дружеството жалбоподател било осведомено относно приложимите общностни правила поради самото си естество, тъй като е оператор в областта на международната търговия, който по необходимост е запознат със съдържанието на митническите задължения, т.е. със задължението за точно деклариране на внасяните стоки. В подобен случай трябвало да бъде приложена общностната правна уредба, въпреки че не била публикувана, тъй като можело да се установи, че заинтересованото лице всъщност е запознато с нея.
- 46 Въпреки това подобно обстоятелство не било достатъчно за осигуряване на противопоставима спрямо частноправен субект общностна правна уредба, която не е редовно публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- 47 В същия ред на мисли както препращащата юрисдикция, така и определени държави-членки, представили становища, а също и Комисията, поддържат още, че частноправните субекти все по-често се запознават с нормите на

общностното право в електронен вид и следователно последиците от липсата на публикация в *Официален вестник на Европейския съюз* не би трябвало да се преувеличават, както и че нямало основание такава липса да води до ограничаване на достъпа до общностните норми. Комисията допълва, че разглежданият по главното производство регламент е публикуван на чешки език на уебсайта на EUR-Lex на 23 ноември 2003 г., а по-късно, на 30 април 2004 г., е отпечатан и изложен в помещенията на ОРОСЕ.

- 48 Уместно е все пак да се отбележи, че макар в действителност общностното законодателство да е достъпно по Интернет и макар частноправните субекти все по-често да се запознават с него по този начин, предвид пълната липса на общностна правна уредба в това отношение подобно предоставяне на разположение на законодателството не е равнозначно на надлежна публикация в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- 49 Освен това следва да се подчертае, че макар различни държави-членки да възприемат електронното публикуване като действително по форма, то е предмет на уредба в законови и подзаконови актове, които го организират точно и изчерпателно определят случаите, в които подобна публикация е действителна. При тези условия, с оглед на настоящото състояние на общностното право Съдът не може да приеме, че тази форма на предоставяне на разположение на общностното законодателство е достатъчна, за да се гарантира неговата противопоставимост.
- 50 Единственият текст на общностен регламент, който е автентичен при настоящото състояние на общностното право, е публикуваният в *Официален вестник на Европейския съюз*, поради което електронна редакция, предхождаща тази публикация, не може да бъде противопоставена на частноправните субекти, дори впоследствие да се окаже, че съвпада с публикуваната редакция.
- 51 Поради това на първия въпрос следва да се отговори, че член 58 от Акта относно условията за присъединяване не допуска задълженията, предвидени в общностна правна уредба, която не е публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* на езика на дадена нова държава-членка, когато е един от официалните езици на Европейския съюз, да могат да се налагат на частноправни субекти в нея, макар лицата да са можели да се запознаят с тази правна уредба по друг начин.

По втория въпрос

- 52 С втория въпрос преpraщaщата юрисдикция иска по същество да установи дали непротипоставимостта спрямо частноправни субекти в дадена държава-членка на общностен регламент, който не е публикуван на нейния език, се отнася до неговото тълкуване или пък до неговата действителност.

Становища, представени пред Съда

- 53 Чешкото правителство се позовава на практиката на Съда и приема, че липсата на публикация на общностен регламент в *Официален вестник на*

Европейския съюз не влияе върху неговата действителност и следователно изследването на последиците от такава липса на публикация се отнася само до тълкуването на общностното право. Съдът е приел всъщност, че действителността на такъв регламент не се засяга от обстоятелството, че същият е публикуван едва след изтичане на определения срок, а това просрочие може да окаже влияние единствено върху датата, от която е било възможно регламентът да се прилага или да произвежда действие (Решение от 29 май 1974 г. по дело König, 185/73, Recueil, стр. 607, точка 6).

- 54 Латвийското правителство счита, че неприложимостта спрямо частноправни субекти на общностен регламент, който не е публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*, се отнася до действителността му, защото конкретните последици от подобна неприложимост са идентични с тези от несъществуването на регламента. Така, за да разреши спор, с който е сезирана, националната юрисдикция би трябвало да вземе предвид, че регламентът никога не е съществувал.
- 55 Според Комисията, която се позовава на практиката на Съда, наличието на *Официален вестник на Европейския съюз* в различните държави-членки не оказва влияние нито върху датата, на която регламентът се счита за публикуван, нито върху датата, на която той влиза в сила (вж. в този смисъл Решение по дело Raske, посочено по-горе, и Решение от 25 януари 1979 г. по дело Decker, 99/78, Recueil, стр. 101). Поради това липсата на *Официален вестник на Европейския съюз* на определен език не би могла сама по себе си да засегне действителността или датата на влизане в сила на регламента.
- 56 Поради това Комисията приема, че въпросът дали даден регламент е противопоставим на частноправен субект, когато не е публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*, се отнася до тълкуването на общностното право.

Отговор на Съда

- 57 Препращащата юрисдикция иска да установи дали регламент, който не е публикуван на езика на държава-членка, е недействителен съгласно разпоредбите на член 254, параграф 2, първо изречение ЕО, на членове 2 и 58 от Акта относно условията за присъединяване, както и на членове 4 и 5 от Регламент № 1.
- 58 Не се оспорва, че тези разпоредби не обуславят действителността на редовно публикуван, приложим в държавите-членки регламент.
- 59 Освен това обстоятелството, че този регламент не е противопоставим на частноправните субекти в държавата-членка, на езика на която не е публикуван, не оказва никакво влияние върху факта, че като част от достиженията на правото на ЕС той обвързва разглежданата държава-членка от датата на присъединяване.
- 60 Систематичното тълкуване на посочените в точка 57 от настоящото решение разпоредби, както произтича от отговора на първия въпрос, има за цел и за

последница да забави противопоставимостта на задълженията, наложени по силата на общностен регламент на частноправните субекти в държава-членка, до момента, когато последните могат да се запознаят с него официално и без всякакво двусмислие.

- 61 Поради това на втория въпрос следва да се отговори, че когато Съдът установи непротипоставимостта на регламент, непубликуван на езика на дадена държава-членка, спрямо частноправни субекти в тази държава, той тълкува общностното право по смисъла на член 234 ЕО.

По третия въпрос

- 62 Предвид отговора на втория въпрос Съдът не следва да се произнася относно действителността на такъв регламент.

По искането за ограничаване на действието на настоящото решение във времето

- 63 Чешкото правителство предлага на Съда да ограничи действието на своето решение във времето към датата на публикуване на преюдициалните въпроси, с които е сезиран, в *Официален вестник на Европейския Съюз*, без това ограничение да бъде противопоставимо на ищците, които вече са оспорили прилагането на непубликувани разпоредби или са поискали обезщетение за нанесени по този начин вреди.
- 64 То поддържа, че в дадения случай са налице двата основни критерия, които определят възможността Съдът да се произнесе по ограничаване на действието във времето на дадено решение, а именно засегнатите лица да са действали добросъвестно и да съществува риск от настъпването на тежки проблеми, които не са единствено от икономическо естество.
- 65 Латвийското правителство прави идентично предложение, но към датата на настоящото решение, с цел да не се поставят под съмнение добросъвестно взети решения на основание на все още непубликувана в *Официален вестник на Европейския съюз* общностна правна уредба, които са били оспорени от техните адресати.
- 66 Според него всички присъединили се към Европейския съюз на 1 май 2004 г. държави-членки са действали добросъвестно при прилагане на общностните норми, които към онзи момент все още не са били публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*. Ако с оглед на смисъла на настоящото решение следва да се отменят административните актове, приети въз основа на тях, поради липса на правно основание, това би довело до голям брой жалби за отмяна, както и до значителни финансови последици не само за бюджета на държавите-членки, но за този на Европейския съюз.
- 67 В тази връзка следва да се напомни, че в рамките на производството по преюдициално запитване, което се отнася до тълкуването на разпоредба от общностното право, Съдът може да ограничи възможността всяко

заинтересовано лице да се позовава на разтълкувана от него разпоредба, за да постави под въпрос добросъвестно установени правоотношения, единствено по изключение, въз основа на общия принцип на правната сигурност, присъщ на общностния правен ред (вж. по-специално Решение от 8 април 1976 г. по дело Defrenne II, 43/75, Recueil, стр. 455, точки 72—75 и Решение от 6 март 2007 г. по дело Meilicke и др., C-292/04, Recueil, стр. I-1835, точка 35).

- 68 Все пак тази съдебна практика се отнася до положения, различни от конкретния случай. По-специално настоящото дело не касае въпроса за ограничаване на действието във времето на решение на Съда във връзка с тълкуването на разпоредба от общностното право, а за ограничаване на действието на съдебно решение във връзка със самата противопоставимост на територията на дадена държава-членка на общностен акт. Следователно посочената съдебна практика не може да бъде приложена в конкретния случай.
- 69 Следва също да се напомни, че по силата на член 231 ЕО, когато обявява даден регламент за недействителен, Съдът, ако счита за необходимо, може да посочи кои последици от отменения регламент счита за окончателни.
- 70 Следователно дори когато даден акт е противоправен и се счита, че никога не е съществувал, Съдът може на основание на изрична разпоредба от Договора да приеме с решението си, че някои от неговите правни последици ще породят действие.
- 71 Същите изисквания за правна сигурност се отнасят и за националните решения за прилагането на разпоредби от общностното право, които не са придобили противопоставимост на територията на определени държави-членки, тъй като не са надлежно публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* на официалния език на съответните държави, с изключение на онези от тях, които към датата на настоящото съдебно решение са предмет на обжалване по административен или съдебен ред.
- 72 Така съгласно общностното право съответните държави-членки не са длъжни да оспорват постановените на основата на такива правила административни и съдебни актове, когато съгласно приложимите национални разпоредби те са станали окончателни.
- 73 Съгласно общностното право положението би било различно в изключителни случаи, когато въз основа на посочените в точка 71 от настоящото решение правила са взети административни мерки или са постановени съдебни решения, по-специално с репресивен характер, които биха накърнили основни права, което следва да бъде установено в очертаните граници от компетентните национални органи.

По съдебните разноски

- 74 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се

произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (разширен състав) реши:

- 1) **Член 58 от Акта относно условията за присъединяването към Европейския съюз на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз не допуска задълженията, предвидени в общностна правна уредба, която не е публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* на езика на дадена нова държава-членка въпреки, че е един от официалните езици на Европейския съюз, да могат да се налагат на частноправни субекти в тази държава, макар лицата да са можели да се запознаят с тази правна уредба по друг начин.**
- 2) **Когато Съдът установява непротивопоставимостта на регламент, непубликуван на езика на дадена държава-членка, спрямо частноправни субекти в тази държава, той тълкува общностното право по смисъла на член 234 ЕО.**

Подписи

* Език на производството: чешки.